

[Udenrigsministeren]

I konflikten mellem Irak og Iran synes Irak især i de seneste dage afgørende at have tabt terræn. Vi må håbe, at udviklingen nu muliggør, at der snarest kan findes en ende på krigshandlingerne, men det er urovækkende at iagttage Irans uforsonlige holdning over for en række arabiske lande.

Udviklingen i det sydlige Afrika er fortsat præget af alvorlige uløste konflikter, som vil kunne true international fred og sikkerhed. De sydafrikanske angreb mod nabostaterne og særlig Angola kan kun øge spændingerne i regionen og må på det skarpeste fordømmes.

Sydafrikas ulovlige besættelse af Namibia fortsætter. På trods af en ihærdig indsats er det endnu ikke lykkedes for de 5 vestlige lande, der udgør den såkaldte kontaktgruppe, at opnå parternes tilslutning til konkrete forslag, som sigter mod at gennemføre FNs plan for Namibias overgang til selvstændighed og flertalsstyre. Forhåbentlig vil konfliktenes parter erkende, at de nødvendige kompromiser snarest må indgås.

Situationen i selve Sydafrika forværres stadig. Det hvide mindretalsstyre afviser fortsat reelle reformer, som kunne give landets sorte befolkningsflertal en menneskeværdig tilværelse og politisk indflydelse. Et øget internationalt pres må gøre det klart for det hvide mindretal, at en omfattende voldelig konfrontation i Sydafrika kun kan afværges ved en hurtig og gennemgribende afvikling af apartheidsystemet.

I Asien synes der ikke at være gjort reelle fremskridt henimod en fredelig bilæggelse af områdets alvorlige politiske konfliktspørgsmål, særlig problemerne omkring Afghanistan og Kampuchea. Den brede internationale opbakning i FN bag retningslinjerne for retfærdige politiske løsninger såvel som de ti's eget Afghanistaninitiativ er desværre blevet ignoreret af Sovjetunionen, der siden slutningen af 1979 har holdt det tidligere uafhængige og alliancefrie Afghanistan besat. Landets befolkning er berøvet dets grundlæggende ret til selvbestemmelse, og besættelsen og kamphandlingerne har tvunget ca. 20 pct. af den afghanske befolkning i landflygtighed. Sovjetunionen forsøger gennem sin politik i Afghanistan konsekvent at gennemføre en sovjetisering af det afghanske samfund. Den udvikling giver grund til tvivl om Sovjetunionens reelle hensigter i området. I denne si-

tuation er det vigtigt, at det internationale samfund fastholder opmærksomheden ved det uacceptable i en sådan adfærd; et folks kamp for frihed må ikke gå i glemme.

Forholdet til Kina er præget af en fortsat udbygning af vore traditionelle gode og nære forbindelse med Folkerepublikken, som bl.a. kom til udtryk under statsministerens besøg i Kina i oktober sidste år.

Vore forbindelser med Asiens førende økonomiske magt, Japan, er inde i en positiv udvikling, karakteriseret ved et øget samarbejde på det økonomiske og handelsmæssige område og ved en styrkelse af den politiske kontakt.

Lad mig i forbindelse med omtalen af de forskellige regionale konflikter fremkomme med nogle generelle bemærkninger om vort forhold til den tredje verden.

Mange lande i den tredje verden nærer en betydelig mistro over for den vestlige verden, en mistro, som har givet Sovjetunionen og dens allierede en indflydelse, der går ud over, hvad der kan være grundlag for i fælles interesser eller konstruktiv bistand. Det er vigtigt, at hverken Vest eller Øst skaffer sig indflydelse i den tredje verden. Det afgørende må være at bistå disse lande med at udvikle sig på deres egne præmisser. Som et led heri må vi bevise over for nationerne i den tredje verden, at vi fuldt ud respekterer deres uforpligtethed som en stabilitetsfaktor i verden, og at vi på grundlag heraf ønsker at inddrage dem i et internationalt samarbejde til gavn for alle parter, politisk såvel som økonomisk. Disse holdninger ligger til grund for vor politik i FN.

I samarbejde med de øvrige nordiske lande og med vore EF-partnere vil Danmark fortsat virke for at øge FNs rolle som et effektivt redskab til styrkelse af international fred og sikkerhed og til fremme af internationalt samarbejde. Det medlemskab af Sikkerhedsrådet, som vi håber at opnå fra 1. januar 1983, vil byde på særlig store udfordringer og også muligheder.

Netop i FN-samarbejdet har vi haft den glæde at kunne konstatere, at det nordiske samarbejde markerer sig med stigende styrke. Det er et udtryk for, at vi sideløbende med intensiveringen af det europæiske politiske samarbejde har kunnet udbygge kontakterne og konsultationerne med de nordiske lande. Regeringen lægger stor vægt på såvel de